

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/833/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515213564
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Pribula
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7515213564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudcom JUDr. Jozefom Pribulom v právnej veci navrhovateľa WM Consulting & Communication, s.r.o. so sídlom Andreja Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO 34 127 798, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o. so sídlom Sad Andreja Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO 36 866 598 proti odporcovi X. T., K.. XX.XX.XXXX, O. V. T.. XXX/X, XXX XX B., zastúpenému opatrovníčkou X.. V. B., zamestnankyňou Okresného súdu Košice I v konaní o zaplatenie 8.386,68 eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 8.386,68 eur spolu s 8% úrokom z omeškania z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia, všetko to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh zamieťa.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 503,- eur na účet navrhovateľa a na účet právneho zástupcu navrhovateľa v sume 944,62 eur, všetko to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie 8.386,68 eur spolu s 10,95% ročným úrokom z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia a 8% ročným úrokom z omeškania z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia, ako aj náhradu trov tohto konania.

Podaním zo dňa 28.9.2010 upravil svoj petit tak, že žiadal zaplatenie istiny 8.386,68 eur s 10,95% ročným úrokom z úveru z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia a 8% úrokom z omeškania z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia, ako aj trovy tohto konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa Slovenská sporiteľňa a.s., IČO 00 151 653 a odporca uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 9.4.2008. V zmysle tejto zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 150.000,- Sk, t.j. 4.979,09 eur s dohodnutou premenlivou ročnou úrokovou sadzbou 10,95% v deň uzatvorenia úverovej zmluvy pri RPMN 13,17% s tým, že celkové náklady spojené s úverom činia 109.095,90 eur a odporca sa zaviazal tento úver splácať po dobu 119 mesiacov vždy k 20. toho - ktorého mesiaca, počnúc dňom 20.5.2008 do 20.3.2018 v mesačných splátkach po 2.139,- Sk, t.j. 71,- eur mesačne. Odporca svoju povinnosť splácať úver riadne a včas nedodrжал, preto dňa 30.7.2013 Slovenská sporiteľňa písomne vyzvala odporcu na zaplatenie dlžnej sumy, avšak odporca na túto výzvu nereagoval. Tým odporca porušil povinnosti, vyplývajúce zo zmluvy o úvere, preto v zmysle všeobecných obchodných podmienok Slovenská sporiteľňa pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňa 2.9.2013, v dôsledku čoho sa pohľadávka navrhovateľa

stala splatnou v celom rozsahu. Následne 25.9.2014 svoju pohľadávku voči odporcovi zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1352/2014

Slovenská sporiteľňa postúpila navrhovateľa, o čom bol odporca upovedomený 7.10.2014. Keďže odporca svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy nesplnil, ku dňu 25.9.2014 činil dlh 8.386,68 eur.

Odporca sa pojednávania nezúčastnil. Jeho pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, preto mu ustanovil opatrovníka.

Opatrovník sa pojednávania nezúčastnil, aj keď bol riadne predvolaný, súd preto podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa Slovenská sporiteľňa a.s. so sídlom Suché Mýto 4, 816 07 Bratislava, IČO 00 151 653 a odporca uzatvorili dňa 9.4.2008 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa poskytla odporcovi úver vo výške 150.000,- Sk, t.j. 4.979,09 eur pri úrokovej sadzbe 10,99%, RPMN 13,17% . Odporca sa zaviazal tento úver splácať Slovenskej sporiteľni v mesačných splátkach po 2.139,- Sk, t.j. po 71,- eur po dobu 119 mesiacov, počnúc dňom 20.5.2008 do 20.3.2018 s tým, že celkové náklady, spojené s úverom budú takto činiť 109.095,50 Sk. Odporca však svoju povinnosť riadne neplnil, keďže úver riadne a včas nesplácal, v dôsledku toho Slovenská sporiteľňa dňa 30.7.2013 vyzvala odporcu na zaplatenie dlžnej sumy, avšak odporca na túto výzvu nereagoval a preto v zmysle všeobecných obchodných podmienok bod 7.6.1 došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňom 2.9.2013, v dôsledku čoho celá pohľadávka Slovenskej sporiteľne sa stala splatnou. Dňa 25.9.2014 Slovenská sporiteľňa zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1352/2014C svoju pohľadávku voči odporcovi postúpil na navrhovateľa a oznámením zo dňa 7.10.2014 o tom upovedomila aj odporcu. Odporca si však svoje povinnosti vyplývajúce z úveru neplnil, v dôsledku čoho jeho nedoplatok ku dňu 25.9.2014 činil 8.386,68 eur.

Podľa ust. § 2 Zákona 258/2001 o spotrebiteľských úveroch v znení zákona 568/2007 Z.z. pre účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 3 Zákona 258/2001 o spotrebiteľských úveroch v znení zákona 568/2007 Z.z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. V závislosti od formy poskytnutého spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 Zákona 258/2001 Z.z.

Podľa ust. § 4 ods. 1 Zákona 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ods. 2 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky, upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje a cenu tovaru, resp. poskytnutej služby,

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu, v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa, spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov, platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a) ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov, uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu a čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti a podľa § 6 spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia, týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informácie o možnosti mimosúdneho riešenia sporu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ust. § 4 ods. 4 Zákona 258/2001 Z.z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Vzhľadom k vyššie uvedeným citovaným ustanoveniam súd mal za to, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver, ktorý nezaplatil, súd ho preto zaviazal na jeho zaplatenie v celkovej výške 8.386,68 eur.

Pokiaľ sa týka nároku navrhovateľa na zaplatenie úroku z úveru vo výške 10,95% od 26.9.2014 do zaplatenia z istiny 5.608,37 eur, súd v tejto časti návrh zamietol.

V tomto prípade súd skonštatoval, že navrhovateľ dňa 02.09.2013 zosplatnil tento úver, nakoľko odporca riadne a včas úver nesplácal, pričom sa dostal so splácaním do omeškania a navrhovateľ aj po tomto dátume žiada úroky z úveru, pričom už sú súčasťou navrhovateľom požadovanej istiny ako tzv. celkové náklady úveru (také, aké by odporca splatil, keby úver splácal poctivo tzn. riadne a včas), a teda navrhovateľ ich nemá právo ďalej úročiť, v tomto prípade by išlo o tzv. anatocizmus - branie úrokov z úrokov čo je zakázané. V tomto prípade by bol odporca viacnásobne potrestaný za to, že je v omeškaní. Niet pochybností o tom, že by navrhovateľ nemohol svoje poskytované úvery úročiť, pretože úrokom sa jednoducho rozumie odplata za to, že veriteľ svoje peniaze obetuje v prospech dlžníka a očakáva, že ten mu ich vráti aj s odplatom riadne a včas, nakoľko veriteľ v čase, keď tieto peniaze poskytol dlžníkovi, nemohol s nimi disponovať a brať z nich želané úžitky.

Tento názor bol potvrdený aj uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn.: 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, v ktorom uviedol, že Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ

navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je Vládne nariadenie 87/1995 Z.z.

Podľa § 3 Vládneho nariadenia 87/1995 Z.z. výška úroku z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Odporca s úhradou svojho dlhu voči navrhovateľovi je v omeškani, súd ho preto v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré činia 8% ročne z istiny 5.608,37 eur od 26.9.2014 až do zaplatenia.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľ mal v konaní úspech v prevažnej časti, súd preto zaviazal odporcu aj na náhradu trov konania. Náhrada trov konania pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku v sume 503,- eur a trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z troch úkonov, a to prevzatie a príprava, návrh a účasť na pojednávaní 21.4.2016. Jeden úkon právnej pomoci zo žalovanej čiastky činí 253,94 eur, režijný paušál 2x 8,39 eur a 1x 8,58 eur + 20% DPH . Trovy právneho zastúpenia celkom 944,62 eur. Túto čiastku súd zaviazal odporcu zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na výkon súdneho rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.